

OCENA STANU ZABEZPIECZENIA PRZECIWPOWODZIOWEGO MIASTA DĄBROWA GÓRNICZA ZA ROK 2017

Spis treści

1. Charakterystyka i zagrożenia.	2
2. Dyrektywa powodziowa oraz mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego.	6
3. Nietechniczne środki ochrony przeciwpowodziowej – monitoring, prognozowanie i ostrzeganie.	7
3.1. Sieć wodowskazów IMGW - Państwowa Służba Hydrologiczno-Meteorologiczna (PSHM)	8
3.2. Wodowskazy nie obsługiwane przez IMGW, zamontowane przez gminę Dąbrowa Górnicza.	10
4. Kontrola stanu technicznego infrastruktury przeciwpowodziowej.	10
5. Interwencje – podtopienia, zalania.	12
6. Zabezpieczenie logistyczne – gospodarka materiałowo – sprzętowa.	14
7. Wnioski i ocena zabezpieczenia przeciwpowodziowego.	20

Dąbrowa Górnicza 2018

1. Charakterystyka i zagrożenia.

Teren Dąbrowy Górniczej położony jest w zlewniach rzek: Białej Przemszy i Czarnej Przemszy.

Zlewnia Białej Przemszy to rzeki:

- Biała Przemsza w Błędowie – dno i brzegi naturalne, koryto nieuregulowane,
- Potok Centuria – ujście do Białej Przemszy – dno i brzegi naturalne, koryto nieuregulowane,
- Strumień Błędowski – ujście do Białej Przemszy,
- Potok Biała – ujście do Białej Przemszy – dno i brzegi naturalne, koryto nieuregulowane,
- Potok Bobrek – dno naturalne, brzegi umocnione, koryto uregulowane.

Zlewnia Czarnej Przemszy to rzeki:

- Czarna Przemsza – koryto uregulowane,
- Potok Trzebyczka – ujście do Czarnej Przemszy – brzegi umocnione, dno naturalne, koryto uregulowane,
- Potok Pogoria – ujście do Czarnej Przemszy – brzegi umocnione, dno naturalne, koryto uregulowane.

Na terenie Dąbrowy Górniczej usytuowane są trzy zbiorniki wodne Pogoria oraz Zbiornik Kuźnica Warężyńska o łącznej powierzchni lustra wody ok. 775 ha.

- **Pogoria I:**
 - powierzchnia wyrobiska 82,3 ha
 - powierzchnia lustra wody 60 ha
 - średnia głębokość 5,2 m
 - pojemność zbiornika 3 120 000 m³
- **Pogoria II**
 - powierzchnia wyrobiska 94,42 ha
 - powierzchnia lustra wody 24 ha
 - średnia głębokość 1,8 m
- **Pogoria III**
 - powierzchnia lustra wody max. 208,1 ha
 - pojemność zbiornika 10 998 000 m³
- **Zbiornik Kuźnica Warężyńska**
 - powierzchnia lustra wody max. 485,80 ha
 - pojemność zbiornika max. 46 280 000 m³

Potencjalne zagrożenie powodziowe z tytułu wylania rzek przepływających przez miasto Dąbrowa Górnicza oraz długotrwałych i obfitych opadów deszczu:

Lp.	Rzeka, zbiornik	Powierzchnia zalewowa [km ²]	Zagrożone miejscowości (dzielnice)	Ilość osób do ewakuacji
1.	Przemsza	0,2	Park Zielona	-
2.	Biała Przemsza	1,959	Błędów	260
3.	Biała Przemsza	0,2	Okradzionów	35
4.	Trzebyczka	0,1	Tucznawa	35
5.	Bobrek	0,1	Grabocin	-

Zagrożone mosty podczas powodzi.

Lp.	Nazwa mostu i rzeki	Lokalizacja km. rzeki
1.	Przemsza – Kładka – Park Zielona	41+630
2.	Przemsza – Kolejowy – Piekło	43+000
3.	Przemsza – Drogowy – Marianki droga	44+200
4.	Przemsza – Drogowy – Ratanice droga	45+750
5.	Bobrek - Granica z Sosnowcem ul. Armii Krajowej	9+600
6.	Bobrek – ul. Rzeczna	10+600
7.	Bobrek – ul. Rzeczna	10+800
8.	Bobrek – ul. Szałasowizna	11+500

Wały przeciwpowodziowe najbardziej zagrożone (możliwość przesiąkania lub uszkodzenia czy przerwania).

Lp.	Rzeka	Odcinek wałów w km	Stan alarmowy	Wysokość wałów w m.	Brzeg rzeki	
					L (lewy)	P (prawy)
1.	Przemsza	2,95 km 41+420 - 44+370	Brak danych	2	L	P
2.	Przemsza	0,01 km 44+390 – 44+400	Brak danych	2	L	P
3.	Przemsza	2,5 km 44+830 – 47+330	Brak danych	2	L	P
4.	Trzebyczka	4,137 1+650 – 5 +787	Brak danych	2,6 i 1,5	L	P

Na terenie miasta Dąbrowa Górnicza nie występują obszary wymagające ochrony przed zalaniem z uwagi na ich zagospodarowanie, wartość gospodarczą lub kulturową.

Zgodnie z danymi z Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach wynika, że obszary szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie przewyższenia przepływu $P=1\%$ wytyczone zostały dla rzek Przemsza, Biała Przemsza, Bobrek, Trzebyczka i Pogoria. Powstanie zbiornika przeciwpowodziowego Kuźnica Warężyńska praktycznie wyeliminowało zagrożenie powodziowe dla miasta Dąbrowa Górnicza, które mogło być spowodowane awarią obiektu hydrotechnicznego na zbiorniku wodnym „Przeczyce”.

Obecnie realne zagrożenie powodziowe (wylanie rzeki) może wystąpić w Tucznowie przy ulicy Łazowskiej, z powodu napływu wód do rzeki Trzebyczki, gdzie zagrożonych jest 8 posesji zamieszkałych przez ok. 35 osób. Zagrożenie może stwarzać także rzeka Biała Przemsza dla około 10 posesji (ok. 35 osób), zlokalizowanych w Okradzionowie przy ulicy Białej Przemszy.

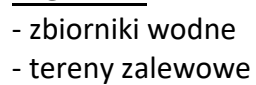
Zagrożenie potencjalnymi podtopieniami na terenie Dąbrowy Górniczej związane jest przede wszystkim z długotrwałymi i obfitymi opadami deszczu, roztopami po okresie zimowym oraz ze specyficznym ukształtowaniem terenu. W związku z powyższym możliwość zalań i podtopień gospodarstw i domostw występuje przy ulicach Górki i Żołnierskiej w Błędowie oraz posesji przy ulicy Majewskiego. Długotrwałe opady oraz niedrożna kanalizacja deszczowa mogą być również przyczyną gromadzenia się wody na ulicy Jaśminowej a także pod wiaduktem kolejowym (szlaku kolejowego Katowice-Częstochowa) w Ząbkowicach na drodze wojewódzkiej Nr 790 (u zbiegu ulic Armii Krajowej i Szosowej) oraz pod wiaduktem drogi krajowej Nr 94 (u zbiegu ulic Wojska Polskiego, Starocmentarnej i Staszica). Nagromadzona woda uniemożliwia wówczas komunikację drogową przez co wymagana jest interwencja właściwych służb. Ponadto przy długotrwałych opadach deszczu może wystąpić zalanie przejść podziemnych w rejonie ulic Królowej Jadwigi, Wojska Polskiego i Reymonta.

Również pozostałe ciekі po przeprowadzonych regulacjach i remontach, nie stwarzają zagrożenia powodziowego, za wyjątkiem strumienia Błędowskiego w rejonie mostu przy ulicy Żołnierskiej w Błędowie, gdzie istnieje zagrożenie podtapiania posesji, zlokalizowanej w bezpośrednim sąsiedztwie ciekі i mostu.

Powodem niebezpiecznego dla tej posesji spiętrzenia się wód w tym miejscu jest nieuregulowany odcinek tego ciekі poniżej mostu, na którym zdarzają się zatory z przewróconych drzew, podczas późnojesiennych lub wczesnowiosennych wichur tj. poza okresem przeprowadzanych konserwacji, a także z powodu wrzucanych przez mieszkańców do koryta ciekі odpadów.

Zgodnie z informacjami przekazywanymi przez Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach na terenie miasta Dąbrowa Górnicza nie występują urządzenia hydrotechniczne, których awarie stanowiłyby zagrożenia zatopień dla okolicznych terenów. Corocznie są przeprowadzane przeglądy cieków pod kątem zagrożenia powodziowego i potrzeb zastosowania środków zaradczych.

Mapa Zagrożeń Miasta Dąbrowa Górnicza

2. Dyrektywa powodziowa oraz mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego.

Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej wdraża postanowienia Dyrektywy Powodziowej (Dyrektywą 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 roku w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim). Pierwszy z dokumentów – wstępna ocena ryzyka powodziowego - został opracowany i opublikowany w grudniu 2011 r.

W dniu 22 grudnia 2013 r. na Hydroportalu KZGW zostały opublikowane mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego w formie plików PDF. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego są drugim dokumentem planistycznym wynikającym z Dyrektywy Powodziowej. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego dostępne są pod adresem internetowym - <http://mapy.isok.gov.pl/imap/>. Publikacja ta wypełnia Dyrektywę Powodziową w zakresie udostępnienia informacji na temat zagrożenia i ryzyka powodziowego. Mapy w formie cyfrowej zostały przekazane do Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym.

Gmina Dąbrowa Górnicza jest położona na obszarze dorzecza i regionu wodnego, dla Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym (PZRP) dla obszaru regionu wodnego Małej Wisły jest integralną częścią PZRP dla obszaru Dorzecza Wisły i stanowi zestawienie działań, których realizacja ma na celu ograniczenie ryzyka powodziowego w regionie oraz poprawę systemu zarządzania. Głównym celem Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym jest redukcja zagrożenia i ryzyka powodziowego do poziomu akceptowalnego poprzez wdrażanie odpowiednich działań, w tym działań nietechnicznych. Dla obszaru regionu wodnego Małej Wisły na podstawie szeregu analiz wyznaczone zostały obszary problemowe. W PZRP zaplanowano podstawowe działania inwestycyjne rekomendowane dla regionu wodnego Małej Wisły wraz z kosztami oszacowanymi do 2021r.

W ramach przyjętego Planu Zarządzania Ryzykiem Powodziowym, w pierwszym cyklu planistycznym, rekomenduje się realizację w regionie wodnym Małej Wisły „Regionalnego systemu prognozowania zagrożeń powodziowych” funkcjonującego na głównych rzekach w ramach systemu krajowego, będącego w zakresie odpowiedzialności państwowej służby hydrologiczno - meteorologicznej. Plany Zarządzania Ryzykiem Powodziowym oraz dokumenty towarzyszące PZRP dostępne są pod adresem <http://powodz.gov.pl/pl/biblioteka>.

3. Nietechniczne środki ochrony przeciwpowodziowej – monitoring, prognozowanie i ostrzeganie.

W roku 2017 prowadzony był stały monitoring prognozy pogody w ramach Sytemu Wczesnego Ostrzegania i Alarmowania tj. za pośrednictwem otrzymywanych danych z IMGW oraz poprzez stronę internetową <http://www.accuweather.com> i prognoz przedstawianych w ogólnodostępnych mediach. Utrzymywano także stały kontakt telefoniczny z Służbą Dyżurną - Zarządcą Zbiornika Kuźnica Wareżyńska, która to prowadziła niezależnie monitoring przedmiotowego zbiornika oraz stanu wody i wałów na rzece Przemszy. Współpracowano z Dąbrowskimi Wodociągami Sp. z o.o. w zakresie monitoringu spływu ścieków sanitarnych do kolektorów. Poddawano również całodobowej analizie i monitorowaniu wszystkie ostrzeżenia i komunikaty z Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego dot. prognoz pogody i poziomu wód.

W 2017 roku jako narzędzie wspomagające, funkcjonował nowoczesny **Zintegrowany System Powiadamiania i Informowania - „INFO SMS”** obsługiwany przez pracowników Centrum Zarządzania Kryzysowego. Program służy do natychmiastowego, całodobowego powiadamiania mieszkańców Dąbrowy Górniczej, osób funkcyjnych Urzędu Miejskiego oraz Miejskiego Stanowiska Kierowania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej, 12 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, spółdzielni mieszkaniowych (między innymi o zjawiskach atmosferycznych i ostrzeżeniach meteorologicznych i hydrologicznych), poprzez przesłanie wiadomości tekstowej SMS. Po dokonaniu dobrowolnej rejestracji, każdy użytkownik otrzymuje SMS'y z ostrzeżeniami i komunikatami oraz innymi informacjami, zgodnie z wybranymi kategoriami (bezpieczeństwo, utrudnienia w ruchu, wydarzenia sportowe, kulturalne, ekologiczne, sprawy obywatelskie, zdrowotne oraz zakłócenia w dostawach mediów). Na dzień 31.12.2017 r. z programu korzysta 3600 zarejestrowanych użytkowników.

Powiadamianie mieszkańców o ewentualnym zagrożeniu powodziowym odbywa się za pomocą mediów (strony internetowe m.in. BIP oraz strona <https://dabrowa-gornicza.pl/>, elektronicznych środków masowego przekazu, stacji radiowych (przede wszystkim lokalne), stacje telewizyjne (przede wszystkim lokalne) oraz prasę lokalną. Dodatkowo, w trakcie ewentualnego zagrożenia, do przekazywania ostrzeżeń mogą być wykorzystane syreny alarmowe z możliwością nadawania komunikatów głosowych, wchodzące w skład Powszechnego Systemu Ostrzegania i Alarmowania (46 punkty alarmowania) oraz radiowozy Straży Miejskiej i Policji wyposażone w systemy głośnomówiące, zamontowane w pojazdach służbowych.

Dodatkowo istnieje możliwość informowania mieszkańców o potencjalnym zagrożeniu poprzez powiadomienia PUSH w aplikacji mobilnej Dąbrowy Górniczej na smartfony i tablety „**Dąbrowa Górnicza dla aktywnych**”, dostępnej w Google Play i AppStore.

Pod koniec 2016 roku Centrum Zarządzania Kryzysowego uruchomiło dostępną on-line dla wszystkich mieszkańców Stację Meteorologiczną oraz Detektor Burzowy. Urządzenia przetwarzające dane meteorologiczne są zainstalowane na budynku Urzędu Miejskiego przy ul. Granicznej 21 w Dąbrowie Górniczej. Dane pozyskiwane są ze stacji

meteo oraz detektora burzowego nowej generacji, dzięki temu jest dostęp do bieżących warunków meteorologicznych pobieranych z autonomicznej stacji meteo oraz można na bieżąco śledzić powstające i istniejące komórki burzowe na wybranym obszarze województwa śląskiego z punktem centralnym w mieście Dąbrowa Górnicza. Oprócz położenia komórek burzowych uzyskujemy także informacje o rodzaju wyładowań (IC - wyładowanie chmura-chmura; CG - wyładowanie chmura-ziemia), a także intensywności burzy oraz dokładną statystykę występujących zjawisk. Dostępna jest również aplikacja na smartfony z Androidem.

Cały kraj objęty jest również zasięgiem **Regionalnego Systemu Ostrzegania**, który umożliwia rozpowszechnianie informacji. System działa przez wojewódzkie centra zarządzania kryzysowego, które w razie potrzeby zamieszczają stosowny komunikat o zagrożeniu na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego. Informacja przekazywana jest mieszkańcom regionu za pośrednictwem naziemnej telewizji cyfrowej, aplikacji telefonicznych i bramki SMS, którą rozpowszechniane są tylko najważniejsze informacje.

3.1. Sieć wodowskazów IMGW - Państwowa Służba Hydrologiczno-Meteorologiczna (PSHM)

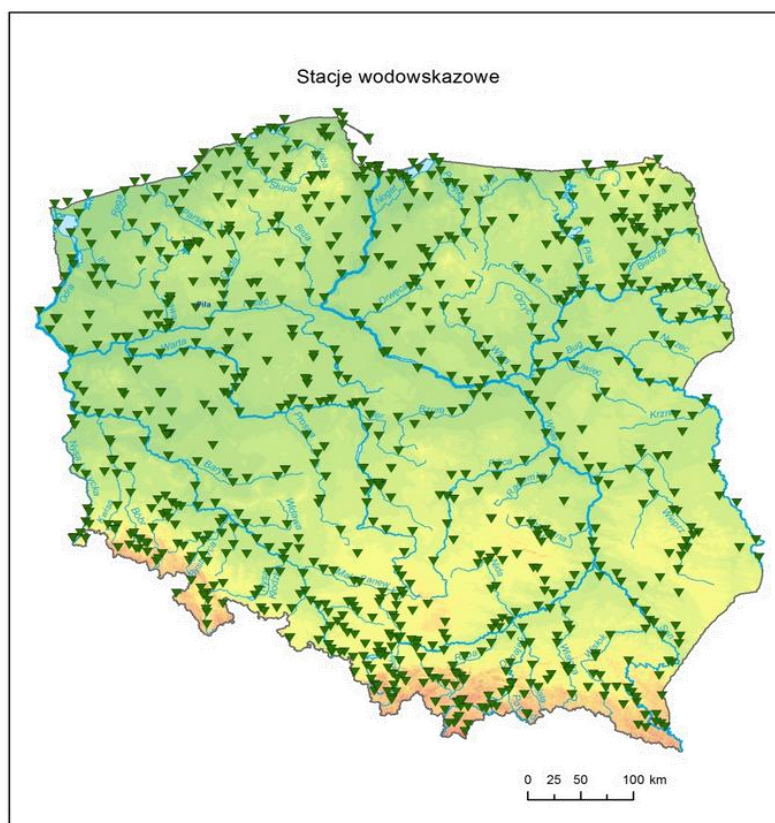
Monitoring elementów meteorologicznych i hydrologicznych w skali kraju zapewnia Państwowa Służba Hydrologiczno-Meteorologiczna (PSHM) prowadzona przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Instytut prowadzi stałe obserwacje hydrologiczne na większych rzekach prowadzących wody przez obszar miasta Dąbrowa Górnicza.

Na Przemszy są to posterunki w Piwoniu, Przeczycach i Będzinie. Posterunki w Piwoniu i Przeczycach (posterunek w Przeczycach jest zlokalizowany około 6 km od granic miasta) zlokalizowane są w górnej części zlewni Przemszy, zanim rzeka wpłynie na obszar Dąbrowy Górniczej. Posterunek w Będzinie zlokalizowany został w odległości około 3 km, po opuszczeniu przez rzekę Dąbrowy Górniczej.

Podobny układ posterunków wodowskazowych jest również na Białej Przemszy, drugiej z dużych rzek prowadzących wody przez obszar Dąbrowy Górniczej. W górnym biegu rzeki są to posterunki w Golczowicach i Błędowie, a w dolnym – w Sławkowie. Posterunek w Błędowie znajduje się już w obrębie Dąbrowy Górniczej na około 1,2 km biegu rzeki przez obszar miasta. Posterunek w Sławkowie znajduje się w odległości około 4 km po opuszczeniu przez Białą Przemszę terenów Dąbrowy Górniczej.

IMGW prowadzi również obserwacje hydrologiczne na Pogorii (posterunek został zlokalizowany na granicy Dąbrowy Górniczej i Będzina gdzie rzeka opuszcza granice miasta) – dopływie Przemszy oraz Bobrku dopływie Białej Przemszy (posterunek zlokalizowano w Maczkach przy ujściu rzeki do Białej Przemszy).

Sieć stacji wodowskazowych PSHM (stan na 30.06.2016)

Sieć stacji synoptycznych i klimatologicznych PSHM (stan na 30.06.2016)

3.2. Wodowskazy nie obsługiwane przez IMGW, zamontowane przez gminę Dąbrowa Górnicza.

Wodowskazy nie obsługiwane przez IMGW, zamontowane przez gminę Dąbrowa Górnicza, które dostarczają informacje o stanie poziomu wód:

- Trzebyczka – Antoniów, przy mostku ul. Kusocińskiego,
- Strumień Błędowski – Błędów, przy moście drogowym ul. Żołnierska,
- Biała Przemsza – Okradzionów, przy moście od ul. Białej Przemszy (dojazd do boiska sportowego).

4. Kontrola stanu technicznego infrastruktury przeciwpowodziowej.

W ramach oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego i ochrony przeciwpowodziowej w roku 2017 przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej uczestniczyli w komisyjnych przeglądach rzek, cieków wodnych i zbiorników wodnych oraz przeglądach urządzeń hydrologicznych znajdujących się na terenie miasta Dąbrowa Górnicza.

Przeprowadzony w dniu 25 kwietnia 2017 roku **przegląd rzek i cieków** przez przedstawicieli Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej – Centrum Zarządzania Kryzysowego, Wydziału Ekologii i Rolnictwa wraz z ówczesnym **administratorem cieków - Śląskim Zarządem Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach – Biuro Terenowe w Zawierciu**, wykazał:

1. Ciek Babia Ława przepływający przez centrum Dąbrowy Górniczej wymaga odmulenia i oczyszczenia.
2. Na cieku Trzebyczka w rejonie DK-1 bobry utworzyły tamy i nory w wałach przeciwpowodziowych.
3. Na cieku Trzebyczka pomiędzy ul. Chemiczną a wiaduktem PKP uszkodzona została barierka na skarpie lewej.
4. Na cieku Pogoria oczyszczenia wymaga odcinek początkowy w rejonie ulicy Toruńskiej, przepust jest w znaczącym stopniu zamulony, zamulony i uszkodzony przyczółek.
5. Na odcinku Bobrek powyżej zbiorników retencyjnych „Huty” stwierdzono liczne tamy bobrowe.
6. Konserwacja wymaga odcinka Rakówki od ulicy Puszkina do ul. Magazynowej

Ogólny stan koryt jest dobry, jednakże wymagana jest bieżąca konserwacja wszystkich cieków na terenie Miasta Dąbrowa Górnicza. Poza problemami wymienionymi powyżej, cieki w chwili obecnej nie stwarzają bezpośredniego zagrożenia powodziowego.

W dniu 25.05.2017 roku dokonano **komisyjnego przeglądu technicznego budowli piętrzących na zbiorniku wodnym Kuźnica Warężyńska i Pogoria III**. W skład komisji weszli przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Dąbrowie Górniczej, administratorzy zbiorników Rejonowego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach, przedstawiciel Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Katowicach, pracownicy Przedsiębiorstwa Usług Wodociągowych GPW, jak również przedstawiciel Starostwa Powiatowego w Będzinie.

**Okresowa roczna kontrola stanu technicznego budowli piętrzących zbiorników wodnych.
Zbiornik wodny: Kuźnica Warężyńska.**

Zbiornik wodny Kuźnica Warężyńska usytuowany na rzece **Przemszy, w km 43+000 do km 49+000** na terenie należącym administracyjnie do miasta Dąbrowa Górnicza i Gminy Siewierz w woj. śląskim.

Komisja dokonała przeglądu następujących obiektów: zaporę czołowej, jazu w zaporze czołowej, przepompowni ze zbiornikiem wyrównawczym, grawitacyjnego przerzutu wody ze zbiornika Kuźnica Warężyńska do zbiornika Pogoria III, rozdziału wód rzeki Przemszy z ujęciem wody do zbiornika, rozdziału wód rzeki Trzebyczki z ujęciem wody do zbiornika, budynków zaplecza zbiornika wraz ze stacją transformatorową 20/0,4 kV, mostu na drodze serwisowej nad kanałem zrzutowym rzeki Przemszy, mostu na drodze serwisowej nad kanałem zrzutowym rzeki Trzebyczki.

Zgodnie z ustaleniami z protokołu ostatniej kontroli stanu technicznego budowli piętrzących z dnia 25.05.2016r., na podstawie posiadanej dokumentacji technicznej „Uporządkowanie gospodarki wodnej zespołu zbiorników Przeczyce, Kuźnica Warężyńska i Pogoria oraz modernizacja obiektów przeciwpowodziowych doliny Przemszy, woj. śląskie – Etap II”.

Wykonano prace konserwacyjne przez służby własne zbiornika polegające na:

1. Utrzymywaniu urządzeń i budowli hydrotechnicznych w odpowiednim stanie technicznym. Konserwacja części ruchomych, kontrola pracy szaf sterowniczych.
2. Usuwaniu zanieczyszczeń biologicznych naniesionych przez wodę na budowlach hydrotechnicznych, przepustach i rowach opaskowych.
3. Dokonywaniu codziennych odczytów poziomu piętrzenia zbiornika oraz kontrolowaniu dopływów i odpływów wód.
4. Konserwacji urządzeń pomiarowo - kontrolnych oraz dokonywaniu odczytów stanów wód w piezometrach i studniach gospodarczych 2x w miesiącu.
5. Koszeniu traw i twardych porostów ze skarp oraz koszeniu zieleni w obrębie obiektów hydrotechnicznych usytuowanych na terenie zbiornika.
6. Utrzymywaniu czystości na zewnątrz budynków i terenie wokół zbiornika w należyтым porządku.
7. Bieżącej konserwacji zbiornika wyrównawczego na przepompowni i czyszczeniu rowów opaskowych poniżej jazu oraz rowów odwadniających.
8. Wycince samosiejek rosnących na skarpach w obwałowaniu kamiennym zbiornika
9. Naprawie i uzupełnianiu tablic informacyjnych, tablic ostrzegawczych i regulaminów rozmieszczonych przy drodze serwisowej oraz przy budowlach hydrotechnicznych.
10. Przygotowaniu urządzeń hydrotechnicznych do pracy w warunkach zimowych. Usuwaniu śniegu i błota z zewnętrznych ciągów komunikacyjnych na zapleczu oraz w obrębie budowli i urządzeń hydrotechnicznych.

Ocena stanu technicznego obiektów budowli hydrotechnicznych jest zadowalająca. Obiekty te nie stanowią zagrożenia i pozwalają na dalszą, bieżącą, bezpieczną eksploatację.

Wszystkie urządzenia energo-mechaniczne są w dobrym stanie technicznym, nadają się do dalszej eksploatacji. Brak urządzeń objętych kontrolą Urzędu Dozoru Technicznego. Urządzenia elektryczne w obiektach i budynkach hydrotechnicznych są w dobrym stanie, posiadają aktualne badania techniczne.

Zbiornik przeciwpowodziowy Kuźnica Warężyńska nadaje się do bezpiecznej eksploatacji.

Okresowa roczna kontrola stanu technicznego budowli piętrzących zbiorników wodnych. Zbiornik wodny: Pogoria III.

Zbiornik nie posiada urządzeń piętrzących, którymi można regulować poziom zwierciadła wody. Odprowadzenie wody ze zbiornika Pogoria III następuje samoczynnie przez przepust w km 4+180 o średnicy fi 800 mm i długości 9,0 m. Ilość odprowadzanej wody uwarunkowana jest wyłącznie wydatkiem przepustów zbudowanych poniżej zbiornika na potoku Pogoria; między innymi przepustu pod gazociągami fi 500, przepustu pod drogą gruntową oraz syfonu pod kanałem hutniczym doprowadzający wodę przemysłową do Huty Bankowej.

Komisja dokonała przeglądu następujących obiektów: wału od strony kolei piaskowej, doprowadzenia wód do zbiornika Pogoria III, odprowadzalnika wód ze zbiornika Pogoria III, przerzutu wody ze zbiornika Kuźnica Warężyńska do zbiornika Pogoria III.

Stan techniczny obiektów i obrzeży zbiornika Pogoria III jest dobry. Obiekty nie stanowią zagrożenia i pozwalają na dalszą, bieżącą, bezpieczną eksploatację.

Z informacji przekazanej w dniu 04.01.2018 roku przez RZGW Gliwice – Nadzór Wodny Kuźnica Warężyńska - administratora zbiornika Pogoria III wynika, że zalecenia z przeglądu zbiornika zostały zrealizowane.

5. Interwencje – podtopienia, zalania.

W odniesieniu do lat ubiegłych, zdarzeń i interwencji związanych z podtopieniami lub zalaniem na terenie miasta w roku 2017 było stosunkowo mało. Wynikało to z sytuacji meteorologicznej tj. z małej ilości opadów.

Tabelaryczny wykaz zdarzeń związanych z podtopieniami na terenie miasta Dąbrowa Górnicza, odnotowanych przez Całodobową Służbę Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej w Dąbrowie Górniczej w 2017 roku:

Działania PSP

12 – działań prowadzonych w obiektach mieszkalnych (w tym piwnice i garaże).

24 – działań prowadzonych na szlakach komunikacyjnych (drogi, chodniki).

Interwencje Całodobowej Służby Centrum Zarządzania Kryzysowego

LP	ADRES	OPIS	PRZYCZYNA	UWAGI
1	17.02.2017	Wojska Polskiego pod wiaduktem	zalana droga	niedrożne odpływy kanalizacyjne
2	19.02.2017	Jaśminowa	woda zalewa ulice i posesje	brak rowów odwadniających
3	28.04.2017	Adamieckiego Merkury	Przejście podziemne	niedrożne odpływy kanalizacyjne
4	28.04.2017	Kasprzaka	Pętla tramwajowa	niedrożne wpusty deszczowe
5	28.04.2017	Szpakowa 13	zalana posesja	rozlewisko wody od rzeki Trzebyczka
6	28.04.2017	Łazy Błędowskie a droga na Rudy	zalewanie posesji	brak rowów odwadniających
7	28.04.2017	Letnia 9	rozlewisko wody przy CSiR	są tam studzienki chłonne zbierają ograniczoną ilość wody
8	28.04.2017	Kusocińskiego 13	możliwość zalania posesji	uszkodzony wał na rzece Trzebyczka przez bobry
9	24.05.2017	Wojska Polskiego pod wiaduktem	zalana droga	niedrożne odpływy kanalizacyjne
10	12.08.2017	Królowej Jadwigi centrum	częściowo zalane przejście podziemne	niedrożne odpływy kanalizacyjne
11	12.08.2017	Ogrodników	częściowo zalana jezdnia	brak określenia przyczyny
12	20.09.2017	1. Majewskiego, 2. Akacyjowa	1. zalana posesja 2. zalana ulica	zatkany przepust pod jezdnią przez gruz porzucony na działkę sąsiada
13	11.12.2017	Spacerowa 19	możliwość zalania posesji	podnoszący się poziom wód rzeki Trzebyczka

6. Zabezpieczenie logistyczne – gospodarka materiałowo – sprzętowa.

Corocznie podejmowane są działania zmierzające do zabezpieczenia, utrzymania i uzupełnienia niezbędnego sprzętu w magazynach przeciwpowodziowych.

Poniższa tabela przedstawia całościowe zestawienie sprzętu przeciwpowodziowego znajdującego się na wyposażeniu magazynu Centrum Zarządzania Kryzysowego, 12 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej.

Lp.	Rodzaj sprzętu		Sprzęt własny	Lokalizacja	Sprawność (T/N)	ukompletowanie	rok produkcji
1.	Agregaty prądotwórcze przewoźne	do 5 kW	1	1 OSP Łazy Błędowskie	T	T	2013
			1	1 OSP Okradzionów	T	T	2002
			1	1 OSP Błędów	T	T	2010
			1	1 OSP Łęka	T	T	2006
			1	1 OSP Łęka	T	T	2015
			1	1 OSP Trzebiesławice	T	T	2013
			1	1 OSP Kuźniczka Nowa	T	T	2013
			1	1 UM DG	T	T	1997
			1	1 OSP Ząbkowice	T	T	2005
			1	1 OSP Ząbkowice	T	T	2009
			1	1 OSP Ząbkowice	T	T	2012
			1	1 OSP Łosień	T	T	Brak danych
			1	1 OSP Strzemieszyce	T	T	2003
			1	1 OSP Ujejsce	T	T	2000
			1	1 OSP Ujejsce	T	T	2015
		5- 20 kW	1	1 OSP Okradzionów	T	T	2005
			1	1 UM DG	T	T	2003
2	2 OSP Łosień		T	T	Brak danych		
1	1 OSP Strzemieszyce		T	T	2006		
	powyżej 20 kW	1	1 PSP DG	T	T	2003	
2.	Zestawy oświetleniowe		1	1 OSP Łazy Błędowskie	T	T	2015
			1	1 OSP Tucznawa	T	T	2002
			1	1 OSP Tucznawa	T	T	2017
			1	1 OSP Łęka	T	T	2008
			1	1 OSP Trzebiesławice	T	T	2015
			1	1 OSP Ząbkowice	T	T	2005
			1	1 OSP Ząbkowice	T	T	2010
			1	1 OSP Ujejsce	T	T	2015
3.	Łodzie w zestawie z przyczepą	do 4 osób	2	2 UM DG	T	T	2005
		4-6 osób					
		powyżej 6 osób	1	1 PSP DG / SZMiUW	T	T	1999

4.	Silniki do łodzi motorowych	do 5 KM					
		5-10 KM					
		10-15 KM					
		powyżej 15 KM					
5.	Przyczepy do łodzi						
6.	Pontony, w tym łódzie hybrydowe (RIB)	bez silnika		1	1 OSP Okradzionów	T	2004
				1	1 UM DG	T	2004
		z silnikiem w zestawie	do 5 KM				
			5-10 KM				
			10-15 KM				
			powyżej 15 KM	1	PSP DG	T	2014
7.	Kapoki (kamizelki ratunkowe)		2	2 OSP Okradzionów	T	T	
			4	4 OSP Trzebiesławice	T	T	
			1	1 OSP Kuźniczka Nowa	T	T	
8.	Koła ratunkowe		1	1 OSP Okradzionów	T	T	
9.	Rzutki		1	1 OSP Okradzionów	T	T	
			1	1 OSP Kuźniczka Nowa	T	T	
10.	Piły (pilarki) spalinowe łańcuchowe	do 3,5 KM	1	1 OSP Okradzionów	T	T	2011
			1	1 OSP Błędów	T	T	2010
			1	1 OSP Trzebiesławice	T	T	2013
			1	1 OSP Trzebiesławice	T	T	2009
			1	1 OSP Kuźniczka Nowa	T	T	2005
			1	1 OSP Strzemieszyce	T	T	2009
			1	1 OSP Strzemieszyce	T	T	2017
		powyżej 3,5 KM	1	1 OSP Łazy Błędowskie	T	T	2004
			1	1 OSP Okradzionów	T	T	2002
			1	1 OSP Tucznawa	T	T	2010
			1	1 OSP Tucznawa	T	T	2003
			1	1 OSP Błędów	T	T	2015
			1	1 OSP Łęka	T	T	2005
			1	1 OSP Łęka	T	T	2012
			1	1 OSP Ząbkowice	T	T	2004
			1	1 OSP Ząbkowice	T	T	2007
			3	3 OSP Łosień	T	T	Brak danych
			1	1 OSP Strzemieszyce	T	T	2009
			1	1 OSP Strzemieszyce	T	T	2017
11.	Pompy (do wody i szlamu) elektryczne	o napięciu 380V	3	3 PSP DG	T	T	1996
		o napięciu 220V					
12.	Pompy do wody zanieczyszczonej spalinowe	do 1000 l/min	1	1 OSP Łazy Błędowskie	T	T	2006
			1	1 OSP Okradzionów	T	T	2003
			1	1 OSP Okradzionów	T	T	2004

			1	1 OSP Tucznawa	T	T	2003
			1	1 OSP Tucznawa	T	T	2005
			1	1 OSP Trzebieszawice	T	T	1994
			1	1 OSP Trzebieszawice	T	T	1997
			5	5 PSP DG	T	T	1997
			1	1 PSP DG	T	T	2009
			1	1 PSP DG	T	T	2016
			1	1 OSP Kuźniczka Nowa	T	T	2005
			1	1 UM DG	T	T	2009
			1	1 UM DG	T	T	1998
			1	1 OSP Ząbkowice	T	T	2000
			1	1 OSP Ząbkowice	T	T	2004
			2	2 OSP Ząbkowice	T	T	1988
			1	1 OSP Ujejsce	T	T	2014
		1000-4000 l/min	1	1 OSP Błędów	T	T	2015
			1	1 OSP Trzebieszawice	T	T	2000
			3	3 OSP Łosień	T	T	Brak danych
			1	1 OSP Strzemieszycy	T	T	2000
			1	1 OSP Strzemieszycy	T	T	2008
			1	1 OSP Strzemieszycy	T	T	2015
		4000-10000 l/min	1	1 PSP DG	T	T	1997
		powyżej 10000 l/min	1	1 PSP DG	T	T	1998
13.	Pompy do szlamu spalinowe		1	1 OSP Błędów	T	T	2004
			1	1 OSP Błędów	T	T	2006
			1	1 OSP Łęka	T	T	2005
			1	1 OSP Ujejsce	T	T	Brak danych
14.	Węże tłoczne	ø 75	10	10 OSP Łazy Błędowskie	T	T	
			14	14 OSP Okradzionów	T	T	
			33	33 OSP Tucznawa	T	T	
			13	13 OSP Łęka	T	T	
			15	15 OSP Trzebieszawice	T	T	
			69	69 PSP DG	T	T	
			10	10 OSP Kuźniczka Nowa	T	T	
			26	26 OSP Ząbkowice	T	T	
			14	14 OSP Łosień	T	T	
			15	15 OSP Strzemieszycy	T	T	
			6	6 OSP Ujejsce	T	T	
		ø 110	3	3 OSP Okradzionów	T	T	
			28	28 PSP DG	T	T	
15.	Węża ssawne (jako ukompletowanie wykazać smoki ssawne; ilość)	ø 75	1	1 OSP Łazy Błędowskie	T	T	
			2	2 OSP Okradzionów	T	T	
			3	3 OSP Tucznawa	T	T	
			1	1 OSP Łęka	T	T	

			2	2 PSP DG	T	T	
			3	3 OSP Kuźniczka Nowa	T	T	
			2	2 OSP Ząbkowice	T	T	
			2	2 OSP Łosień	T	T	
			2	2 OSP Strzemieszyce	T	T	
		ø 110	2	2 OSP Łazy Błędowskie	T	T	
			4	4 OSP Tucznawa	T	T	
			4	4 OSP Łęka	T	T	
			5	5 OSP Trzebieszawice	T	T	
			38	38 PSP DG	T	T	
			3	3 OSP Kuźniczka Nowa	T	T	
			1	1 OSP Ząbkowice	T	T	
			1	1 OSP Łosień	T	T	
			4	4 OSP Strzemieszyce	T	T	
		2	2 OSP Ujejsce	T	T		
ø > 110 (podać jakie)							
16.	Pompy pływające		1	1 OSP Łazy Błędowskie	T	T	2010
			1	1 OSP Okradzionów	T	T	2002
			1	1 OSP Tucznawa	T	T	2004
			1	1 OSP Łęka	T	T	2011
			1	1 OSP Trzebieszawice	T	T	2013
			1	1 PSP DG	T	T	2014
			1	1 OSP Kuźniczka Nowa	T	T	2015
			1	1 OSP Ząbkowice	T	T	2006
			1	1 OSP Ząbkowice	T	T	2017
			3	3 OSP Łosień	T	T	Brak Danych
			1	1 OSP Strzemieszyce	T	T	2005
			1	1 OSP Strzemieszyce	T	T	2010
			1	1 OSP Ujejsce	T	T	Brak Danych
17.	Nagrzewnice powietrza	elektryczne				T	
		spalinowe	1	1 PSP DG	T	T	2007
			2	2 PSP DG	T	T	2011
			100	100 OSP Okradzionów	T	T	2011
			168	168 PSP DG	T	T	2011
			3400	3400 UM DG	T	T	2011
18.	Worki		10	10 OSP Łosień	T	T	2011
			5	5 OSP Łazy Błędowskie	T	T	
			4	4 OSP Okradzionów	T	T	
			5	5 OSP Tucznawa	T	T	
19.	Łopaty / szpadle		6	6 OSP Trzebieszawice	T	T	
			10	10 PSP DG	T	T	
			4	4 OSP Kuźniczka Nowa	T	T	
			6	1 OSP Ząbkowice	T	T	

		4	4 OSP Łosień	T	T	
		4	4 OSP Strzemieszyce	T	T	
		2	2 OSP Ujejsce	T	T	
		50	50 UM DG			
20.	Wodery	1	1 OSP Okradzionów	T	T	
		7	7 OSP Tucznawa	T	T	
		3	6 OSP Trzebieszów	T	T	
		1	1 OSP Kuźniczka Nowa	T	T	
		4	4 OSP Ząbkowice	T	T	
		2	2 OSP Łosień	T	T	
		3	3 OSP Strzemieszyce	T	T	
		1	1 OSP Ujejsce	T	T	
21.	Kurtki przeciwdeszczowe	2	2 OSP Łazy Błędowskie	T	T	
		2	2 OSP Okradzionów	T	T	
		12	12 OSP Tucznawa	T	T	
		13	13 PSP DG	T	T	
		6	6 OSP Kuźniczka Nowa	T	T	
		4	4 OSP Łosień	T	T	
		19	19 UM DG			
22.	Odbiorniki GPS	8	8 PSP DG	T	T	

1. Sprzęt typu: szpadle, łopaty, worki na piasek jest zdeponowany w przeciwpowodziowym magazynie miejskim i może być uruchamiany przez dyspozytora CZK całodobowo.
2. Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o. posiadają w swoich zasobach sprzęt ciężki (typu: koparki „WUKO”), który może być uruchamiany całodobowo, jednakże z czasowym opóźnieniem, w zależności od możliwości zabezpieczenia obsługi, przez dysponenta w danym dniu.
3. Kopalnie piasku na terenie miasta i w pobliżu nie prowadzą działalności całodobowo, w soboty i niedziele. Z tego powodu zdeponowano piasek i worki na „pierwszy rzut” działań w jednostkach Ochotniczych Strażach Pożarnych. Transport realizowany jest w oparciu o usługi transportowe przez firmy transportowe w Strzemieszycach i Ujejscu. Nadmienić należy, że środek transportowy umożliwiający przewóz piachu, również jest w posiadaniu Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Dąbrowie Górniczej. Ponadto nałożone jest świadczenie rzeczowe na środek transportowy w firmie HK-ZTS Sp. z o.o.
4. Podczas usuwania skutków zagrożenia powodziowego oraz zabezpieczania terenu przed ewentualnym zalaniem do dyspozycji pozostają służby PSP, OSP i Dąbrowskich Wodociągów.

Po wystąpieniu obfitych opadów deszczu i zapowiedzi wysokich stanów wód, pracownicy Centrum Zarządzania Kryzysowego i Straży Miejskiej dokonują na bieżąco kontrolnych odczytów poziomu wód na zamontowanych łatach wodowskazowych na rzekach:

- Trzebyczka – Antoniów, mostek przy ul. Kusocińskiego,
- Trzebyczka – ul. Podbagienko,
- Przemsza – jaz w Parku Zielona,
- Strumień Błędowski – Błędów, most drogowy przy ul. Żołnierskiej,
- Biała Przemsza – Okradzionów, przy moście od ul. Białej Przemszy (dojazd do boiska sportowego).

Z przeprowadzonej oceny zagrożenia powodziowego i analizy wydarzeń, jakie miały miejsce w roku 2017 wynika, że na terenie Dąbrowy Górniczej, nie powinno wystąpić bezpośrednie zagrożenie powodziowe, mogą wystąpić jedynie lokalne podtopienia, podczas obfitych opadów atmosferycznych, spowodowane głównie ograniczeniami technicznymi (przepustowością) kanalizacji ściekowej.

Wykonane prace w zakresie przygotowania sił i środków oraz opracowane i zaktualizowane procedury sprawdziły się w praktyce. Zapewniają prawidłową reakcję w sytuacji wystąpienia miejscowych podtopień na terenie naszej gminy.

Niemniej jednak, na potrzeby ewentualnej ewakuacji, w Planie Ewakuacji I i II stopnia (tzw. ewakuacji doraźnej), zabezpieczono 6 obiektów o łącznej pojemności 1792 miejsca (obiekty szkolne, DPS).

7. Wnioski i ocena zabezpieczenia przeciwpowodziowego.

Dokonując ogólnej oceny elementów zabezpieczenia przeciwpowodziowego miasta Dąbrowa Górnicza za rok 2017 należy stwierdzić, że jest ona na dobrym poziomie, stosownie do potencjalnego zagrożenia.

W przypadku intensywnych opadów deszczu i podwyższonych stanów wód, prowadzony jest stały monitoring rzek, cieków wodnych i zbiorników, przez pracowników Centrum Zarządzania Kryzysowego, a także funkcjonariuszy Straży Miejskiej, celem uzyskania danych o aktualnym (codziennym) przebiegu zjawisk hydrologicznych i metrologicznych na poszczególnych punktach wodowskazowych, zgodnie z procedurami zawartymi w Planie Zarządzania Kryzysowego Miasta Dąbrowa Górnicza. Elementy składowe Planu określają zasady informowania i ostrzegania o zaobserwowanym i przewidywanym przebiegu procesów meteorologicznych (opady, gwałtowna zmiana temperatury powietrza, wiatr itp.) oraz procesów hydrologicznych w rzekach, jeziorach, zbiornikach, a także określają prowadzenie akcji przeciwpowodziowej w przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowej. Plan Zarządzania Kryzysowego Miasta Dąbrowa Górnicza (wydanie IV) został przedłożony do zatwierdzenia Wojewodzie Śląskiemu pismem CZK.5520.37.2017 z dnia 27.12.2017 roku.

Miasto Dąbrowa Górnicza w ramach ochrony przeciwpowodziowej realizuje nałożony obowiązek w zakresie utrzymania i wyposażenia magazynów przeciwpowodziowych. Posiada własny magazyn przeciwpowodziowy przeznaczony do akcji przeciwpowodziowej, dostosowany do rzeczywistego zagrożenia. Podstawowy sprzęt, w całości finansowany został ze środków gminy. Magazyn jest sukcesywnie uzupełniany, z możliwością całodobowego wykorzystania zgromadzonych zasobów. Dodatkowo w grudniu 2017 roku pozytywnie rozpatrzono wniosek skierowany do Śląskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach (w likwidacji) o nieodpłatne przekazanie sprzętu z likwidowanych Wojewódzkich Magazynów Przeciwpowodziowych. W wyniku poczynionych starań pozyskano sprzęt o łącznej wartości ponad 120 tysięcy złotych, w tym między innymi dwie łodzie motorowe, worki na piasek, kilofy, łopaty, szpadle, siekiery, topory, płaszcze i kurtki przeciwdeszczowe.

Doświadczeniem lat ubiegłych, przedstawiciele Urzędu Miejskiego biorą stały udział wraz z administratorami rzek (RZGW i ŚZMiUW) w corocznych przeglądach cieków wodnych i zbiorników wodnych, znajdujących się w granicach administracyjnych Dąbrowy Górniczej.

Jednak, w tym miejscu należy podkreślić, że stan elementów technicznego zabezpieczenia przeciwpowodziowego nie ulega radykalnym zmianom od wielu lat, co spowodowane jest niskimi nakładami finansowymi, szczególnie brakiem odpowiednich środków finansowych z budżetu państwa na naprawy i remonty wałów i odmulanie koryt rzek.

Reasumując, na terenie Gminy usytuowane są rzeki i zbiorniki wodne, administrowane przez jednostki szczebla rządowego (RZGW i ŚZMiUW), które nie posiadają wystarczających środków finansowych na realizację wszystkich zadań w zakresie zabezpieczenia przeciwpowodziowego. Wprowadzona na przełomie 2017/2018 roku zmiana systemowo - prawna powołująca do funkcjonowania Państwowe Gospodarstwo Wodne

Wody Polskie być może pozwoli na odpowiednie dofinansowanie zadań związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym na szczeblu kraju.

Rzeczywiste działania w przypadku zalań bądź lokalnych podtopień (w wymiarze widocznym dla ewentualnych poszkodowanych w takim zdarzeniu) są w praktyce realizowane przez Prezydenta Miasta, jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej oraz miejskie jednostki komunalne: Dąbrowskie Wodociągi Sp. z o.o., ALBA MPKG, MZUM.PL, MOPS.

Uruchomienie i funkcjonowanie nowoczesnego **Zintegrowanego Systemu Powiadamiania i Informowania** - „**INFO SMS**” jest bardzo ważnym narzędziem zwiększającym skuteczność ostrzegania mieszkańców, jako jednego z elementów zabezpieczenia przeciwpowodziowego miasta Dąbrowa Górnicza. Dystrybucja ostrzeżeń o zagrożeniach, przekazywana na telefony komórkowe mieszkańców, pozwala na bardzo szybkie przekazanie informacji, co daje możliwość indywidualnego zabezpieczenia się i przeciwdziałania oraz minimalizację ewentualnych strat. Poprzez sukcesywne akcje promocyjne dokonywane są próby zachęcania mieszkańców do rejestracji w systemie.

Prowadzenie stałego monitoringu stanów wód na rzekach z terenu Dąbrowy Górniczej pozwala na odpowiednie reagowanie służb i instytucji miejskich oraz zastosowanie przyjętych procedur.

Prezydent Miasta
Dąbrowa Górnicza
Zbigniew Podraza